

נאום י. גרינבוים בויכוח הכללי בקונגרס

בנאומיהם הפרוגרמטיים של שני מנהיגינו הודגשה עייפות. אולם מקץ שלושים שנה פרם קסצה עלינו הזקנה עד שנהא אנוסים לרכיש עייפות בכל מלה. בפרט אלה שנמכו עליהם את האחריות לעמוד בראש התנועה אינם רשאים לאבד את אמונתם.

הנהלתנו היא אכולהיספקות בכוחה של התנועה הציונית. היא מספקת באפשרות-כבוש העם כולו בכוחה של האמת הציונית. אם ויצמן סבר, כי חלף תור הסנסציות הפוליטיות והגנו עומדים בהקיסמה של עבודה פוליטית ועירה, צריך להכריז ולומר: העבודה הזעירה הצריכה לעשות יומיום לא תצלת, אם לא תעמוד מאחוריה עבודה פוליטית רבתי-עלייה ונדולה-מעוף הנעשית עיי מרכונו הפוליטי בלונדון. הסקורבים לתנועתנו יודעים, כי העבודה הפוליטית הנעשית בסבורה של האימפריה הכריזית—כסוף באין. הנהלתנו שקועה בפר עולה הפוליטי-פנימית של עם ישראל, עד שאינה יכולה להפנות לעבודה פוליטית כלפי חוץ אלא מסקורה לפקידה. הממשלה האיתת מתבוננת מתוך מנוחה וקרירות במלחמתנו הקשה על בנין העם והארץ. דברי זה אין שני לו בהיסטוריה. אומה שאין בכוחה לכפות אחרים והכפיתה לרצונם של אחרים ושכל פרומה שלה נאמפת ברצונם הטוב של המתנכרים—אומה כזו שומה לבנות את מולדתה!

— ויצמן וסוקולוב רואים תור בה לעצמם לנחמנו, שהמצב הפוליטי אינו כיב דע. על מה עומד אמונו זה, היכן משענו העובדות? אומרים, שאם לא הושג הכל הרי אילו דברים נכבשו. אלה דרכי הנולד, כך היתה הפוליטיקה שלנו בגלות. אילו דברים לא יבצרו את אמונתנו, למה מכפירים הנשיאים שלנו על פוליטיקה וזו הרי באי כוחנו הם, הלא בשמנו ישמיעו את הביעותיהם כלפי השלימים החייבים בקיום התחייבויותיהם. למה יעמדו כמליצים בינינו ובין הממשלה, מי בקש ואת מירמ? מפני מה הגנו נאלצים לחתום נגדם את המלחמה הפוליטית, שהם מצווים לעשותה בשמנו ובכוחנו?

מבחינה זו המיסידעים כל האגרי פ.מ. אין קנוצה שתפיק רצון מהקורם הפוליטי של הנשיא, שמענו דברי-העם מפי ואמריקאי ויזו, שדוש שני דרך נמור, לשוא רכרי הרדעה של הנשיא, פסקה השפעחם במהנה הציונים, הספקות משתרגים ועולים, חרות הקרב מתמונת, פוחתת המסירות והאמינה בהצלחה, מני היינו בוועדים לסכנה, כי במרוצת הזמן יתה אוחם העם עם ממשלת המנדט וירחש להם אוחו האמון שהוא רוחש כיום לממשלת המנדט.

ועתה—לפוליטיקה הפנימית, בקני גרם הייג המחתו כלפי הפוליטיקה הפנימית שויצמן מנהלה על דעה עצמו. ויצמן השיבני: גרינבוים יכול להמתין ואילו רצינות אינה יכולה להמתין. במלים אלה אמר להרנני, ועתה נודמן לי לפני זמן קצר לשמוע את נאומו של ויצמן שיהיה כולו הספת להמתנה. בקינגרם הייד עסקתי שנית במפוליטיקה הפנימית של הנהלתנו וקראתיה בשם הלקוח מאוצר המלים הפוליטי של יהודי פולין: אונורדה, ואז הסתער עלי ויצמן בהרייףאף, אולם היום עלי להצהיר, כי ההסכם עם מרשל הוא, אינודתי מסין הנרוע ביחר, באמריקה קרא לו

בשם: השכנת-שלום, אולם לא כל ידידנו באמריקה סוגרים כך, עתונאי אמריקאי בעל השפעה הקביל את ההסכם הזה לתווה השלום בוירסאיל ומצא הנחומין, כי לאחר וירסאיל עתירה לבוא לוקרנו, אולם השלום בוירסאיל היה שלום של כפיה, ואילו השלום שלנו הוא בחינה וירסאיל שכרוה, שלמנו כיר סר השלום הזה מהיר כפול ומכופל, ראשה העמו בושח על הכרינו באמריקה, אלה עמדה מאחוריהם שנת כרי כה הצליחו לא כך באספי כסף, כי אם ביחוד, בשדה-התעמולה והחנוך הציוני. בפעם הראשונה הוכרו אז באמריקה, כי אין היא הארץ אשר בה יבנה הבית הלאומי לישראל. ההצלחה הכשית לה כבר את מתנגדינו והם ראו את עצמם פזכים מכה נאחה, והנה בא ויצמן ועשה את השלום, למורת רוחם של ציוני אמריקה. זה היה מהיר יקר, לא קרה ברברי ימי הציונות, שהנשיא ותחלק בקרי עם ההסתי הציונית כאשר קרה הפעם, ועיד מהיר יקר סולק, הציונות באמריקה עומדת על כהסידור אנשים הקשורים להלכה ולמעשה עם המוני ישראל ואשר נלחמו באנסולוויזם של רנכרים והיחסנים, מלחמה זו בועד האמריקאי—יהודי ארכה למעלה מעשרים שנה, פעמים רבות הצליחו להכות את המתנגד ולכפות עליו את רצון-הציונות. אולם ויצמן הנשיא הכריז על מרשל בשם ההסתי הציונית כביכול כעל מנהיג ישראל באמריקה... אין אנו יכולים לככת בדרכו של רועד האמריקאי ושכ מרשל. הלה רוצה להלחם נגד הפרעות ברומניה בעקלקלות-מתר, ואילו אנחנו—לעיני השמש, הוא אינו רוצה בקונגרס יהודי ובבימה בת-חורין לישראל, ואילו אנחנו, הציונים, רואים בנימה זו הכרת לעם הפשי, הוא אינו רוצה, שיהודי אמריקה ילכו שכם אחר עם אחיהם באירופה במלחמה משוחפת על זכויותיהם ועל הצרף, ואילו הכרינו עומדים הכן במערכות-המלחמה הזאת, הוא סיבר, שאפשר לעקור את בנין-הארץ מתוך הקוטמלכם השלם של השאלה היהודית-לאומית, ואילו, אנחנו ידענו כי הדבר איננו בנדרר-האפשרות.

אחר ממנהיגינו אמר, כי הוא מכיר בזכות קיומם של הכלתי ציונים כשל הציונים, המיסרה הזו אופינית לנכי-המסית כולנוה של ציוני בעל-בית בשאלה הנרונה, אם אדם ירא שמים מכיר בזכות-קיומו של מי שאינו בן-אמנתו הרי אין הוא מאמין באלהיו, סוציאליסט המחייב את קיומו של הקפיטליזם שוב אינו סוציאליסט. אין ציוני רשאי לזכות את אי הציונות באותה זכות-הקיום הניתנת לציונות, אומרים, כי זקוקים אנו לאמצעים גדולים, אולם גם כיום אומר לעומתנו ויצמן, כי הייגים אנו לשאח לבדנו בעול הקשיים הכספיים עוד שנותים, שלוש שנים, מנין הבטחון, כי נשא את את המעטמה רק שנותים או שלוש שנים ולא יותר? ידענו את המצב וידענו גם את ההתחייבויות לעבודה יהודית אחרת הכושלות על שכמי החונים העומדים להצטרף למכונות וידענו גם את נודל האמצעים, למה נוסף לחשלות את נמשנו כמדות-שוא? הלעיטונו בהיות והגנו עומדים תמידים על המצב והתקציב.

ויצמן הגן על התקציב של 225 000 לייש. ההפלאתי: היתכן לבוא בהקציב כזה לקונגרס ציוני, 225 000 לייש בשביל כל עבודה הבנין באינו אם ההנהלה

ידרה ככה פלאים מוטב היה שחבוא יתניד לנו: המצב הוא כך וכך, אין אנו יכולים למשוך יותר ברסן ההנהלה, מהובחה היה להניד את זה בדברים ישרים ונלויים, ב"225 000 לייש לא יח" כן לעשות, עבודת בנין באי, תקציב כזה הוא כאין וכאפס, ההאפעה של הקציב כן 225 000 לייש על המוני-ישראל היתה איומה, לא יסיפו להתנדב, פי אפסה החקות, ההמסקה לשם שאיפת-רוח, אשר מדברים עליה עתה, לא חשר פיע על החמינים כל עיקר, הציונים—יאמרו—עמדו-מלכת, אין בהם ישועה, הם מתעים את העם, לנו דרושים מעשי מלחמה של ההאמצות, הביעה לחירוש המאמצים, עלינו לפתח רוח אמינה הרשה ולהחחיל בקורס, אשר תולמים עליו בהתאחרות, צריך בתנוף רוחני, במלחמת החנוך בציונות וקא בתכמים, אונורדה! מלחמה באונורדה! הם הרחי דסחרני, פוליטיקה כספית זו החנהלה עיי אנשים שהמיפו חמיד למשקיות ונחשבו לבאונורדה-הפיננסים, המצב סוכיה, כי בכל אלה לא היה קורסוב אפת והגענו עד פשיטת רגל נחורר מנה את המלחמה, פשיטת רגלי, מלה זו אינה מכוננת לעבודה ולא לציונות, כי אם לאנשים שבאו אלינו ופיתיהם שופעים מליצות והביאונו לידי מצב זה.

הרריקאליים סיברים, כי הציונות באי עתירה להתנשם רק עיי עובדיה הבונים אותה בונתי-אפים, ויצמן נמצא בין שתי מדורות-אש, מימין ומשמאל, עד כה הצליח לאחד את שני האנשים הפוליטיקה הכלכלית שלו וישרה בעיני השמאל, הפוליטיקה הפנימית שלו הביכה על הפסיכולוגיה, בעל-ביתית וממוחית, אחר זה סופו להבמל, הניגוד שבין האנשים הולף ומעמיק, על ויצמן לבור את דרכו: או עם השמאל נגד הימין, או עם הימין נגד השמאל, עם שניהם לא יוכל ללכת, לא אדע במה יבחר ויצמן, נאומו לא היה בבחינה זו נחיר ביחר.

השמאל נערדררות לצאת חוצץ נגד האונורדה, הפועלים סוגרים, כי בבוא אנשים חרשים—יבואו רק אמצעים, והם מסוחים מדעתם, כי או הם יהיו רק האוביקט של ההתישבות ולא יהיו, כמו עתה, הסוביקט ואורחים בני-חורין כשפעל, ועוד הערת-סיים אחת, אומרים לני: סמנהנכם לבקר, אולם סה הדרך שאהם מציעים לנו? אנו מציעים את דרך-המלחמה הציונית, את הדרך של כבוש-עסרות בחיי ישראל, כבוש הושעף על עבודת המוני ישראל.

שיאלים אוחנו: מי עומד וחת דגלכם? קראו שמות ונדעמו הבו לנו מנהיג, ייר ויצמן אמר פעם, כי רוא עכר נרצע לתנועה, אך לא כן הדבר: החנועה היא עכר נרצע לויצמן, אנחנו ריפובליקה כמו שויצריה ולא כמו אמריקה, ולפיכך אל נקפש נשיא כרונמטה הנשיא של ארצות הברית, זקוקים אנו לחברי-אנשים אשר ישא בעול ההנהלה, הורננו לבקר, כי המאורעות בותרים נני שיאנו, שהם נשיאים מנטן ומלידה, לא בחרנו בהרצל, וויצמן היה נשיא לפני הבהרו, תקופתם של אלה אשר עם עבודתם הפוליטית ניתנה לנו הצהרת כלפור—תקופה זו עכר זמנה, והראיה: המלים המפוצצות וההקיסות, אשר שפיענו, מזה, והתקציב העלוב — מזה, ופי שבא אלינו ואין לו זולת מליצות כאכה ותקציב כזה—יורה.